

T.C.
BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/1687

KARAR NO : 2013/337

DAVACILAR : 1- ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI(BURSA ŞUBESİ)
VEKİLİ : Av. ZUHAL SİRKEÇİOĞLU DÖNMEZ
Bestekar Sokak, No:49-5 Kavaklıdere-ANKARA
2- TMMOB ŞEHİR PLANCILAR ODASI (BURSA ŞUBESİ)
Av. KORAY CENGİZ
Cinnah Caddesi Farabi Sokak 38/4 Çankaya-ANKARA
DAVALI : BURSA İL ÖZEL İDARESİ
VEKİLİ : Av. YASEMİN GÜNEŞ
Çırpan Mah. İlkbahar Cad. Güçlü Sk. İl Özel İdaresi Binası
Çarşamba Pazarı Osmangazi-BURSA
MÜDAHİL(DAVALI) : KOTİYAK S.S. 75.YIL KOBİ SANAYİCİ TOPLU İŞYERİ
YAPI KOOPERATİFİ
VEKİLİ : Av. ALİ GÖRKEM ALGIN
Kükürtlü Mah. Oulu Cad. No:17/17 Oylum Gökberk Sit. F
Blok. Osmangazi-BURSA

DAVANIN ÖZETİ :Davacılar, Karacabey İlçesi, Orhaniye, Taşpınar ve İkizce Köylerinde küçük ölçekli KOBİ yapısındaki esnaf ve sanatkarlara yönelik olarak sanayi sitesi yapılması amacıyla yapılan ve İl Genel Meclisi'nin 08.07.2011 tarih ve 2011-348 sayılı kararıyla onaylanan 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı değişikliği'nin; yetkisiz makam tarafından yapıldığını, yetkili makamın Bakanlık olduğunu, emsal Mahkeme kararı bulunduğunu, onaylanan plan değişikliğinin 5302 sayılı Kanun'a, Çevre Düzeni Planlarına Dair Yönetmeliğe, Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğe, üst ölçekli Bursa 2020 Yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı hükümlerine aykırı olduğunu, sanayi sitesi yapılması durumunda bölgedeki yapılaşma baskısının artacağını,hazırlanmakta olan İl Çevre Düzeni Planı çalışmalarına zarar vereceğini ileri sürerek iptalini istemektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ :Aynı Meclis kararının iptali istemiyle Mahkemenin 2011/1648 esasında başka bir dava açıldığından bu davanın usul ekonomisi açısından Mahkemenin 2011/1648 esasında açılan dava ile birleştirilmesi gerektiği, Belediye ve davalı idare işlemleri için iki ayrı dava açılması gerektiği, davacıların dava açma ehliyetlerinin bulunmadığı, emsal Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu kararı bulunduğu, 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı yapma konusunda davalı idarenin yetkisinin bulunmadığına yönelik verilen Mahkeme kararlarının henüz kesinleşmediği, 5302 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi ile yetkili merciin İl Genel Meclisi olduğu, Çevre ve Orman Bakanlığı'nın 03.4.2008 tarih ve 1078 sayılı yazısında 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planında değişikliğin İl Özel İdaresi tarafından yapılması gerektiğinin bildirildiği, Danıştay İdari Dava Dairelerinin 04.0.2010 tarih ve 2009/1056 sayılı kararında İl ve belediye bazında çevre düzeni planı yapma yetkisinin 5302 ve 5393 sayılı Kanunlar uyarınca ilgili idareye ait olduğunun belirtildiği, ayrıca, bu konuda emsal Mahkeme kararları bulunduğu, Plan araştırma raporunun plan konusu için gerekçesini, planlama kararlarını ve alınan kurum görüşlerini içerdiği, ilgili kurumların olumlu görüşleri doğrultusunda plan değişikliği yapıldığı, plan değişikliğinin Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı kararları esas alınarak hazırlandığı, plan değişikliği yapılan alanın Mahkeme kararı ile iptal edilen alandan farklı olduğu, plan değişikliğinin, Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne gönderildiği ve onay sürecinin devam ettiği, Valilik Makamının onayı ve bilgisi dahilinde yürüldüğü ve davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

MÜDAHİL (DAVALI) SAVUNMASININ ÖZETİ : Bakılan davanın, Mahkemenin 2011/1442 esasında açılan dava ile tarafların aynı olması nedeniyle birleştirilmesi gerektiği,

T.C.

BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/1687

KARAR NO : 2013/337

5302 sayılı Kanun'a göre İl Özel İdaresi'nin Çevre Düzeni Planı yapma yetkisinin açık olduğu, emsal Mahkeme kararları bulunduğu, dava konusu işlemin onaylanan plan değişikliğinin 5302 sayılı Kanun'a, Çevre Düzeni Planlarına Dair Yönetmeliğe, Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğe, üst ölçekli Bursa 2020 Yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı hükümlerine uygun olduğu ve davacıların iddialarının dayanağının bulunmadığı ve davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 1. İdare Mahkemesi'nce işin gereği görüşüldü:

Davalı idare tarafından aynı meclis kararının iptali istemiyle Mahkemenin 2011/1648 esasında başka bir dava açıldığı, bakılan dava ile Mahkemenin 2011/1648 esasında açılan davanın birleştirilmesi gerektiği, müdahil tarafından da bakılan davanın Mahkemenin 2011/1442 esasında açılan dava ile tarafları aynı olması nedeniyle birleştirilmesi gerektiği ileri sürülmüş ise de Mahkememizin 2011/1648 esasında açılan davanın, Yalova İli, Altınova PTT Merkez Müdürlüğü'nde dağıtıcı olarak görev yapan personele verilen disiplin cezasına ilişkin olduğu, dava konusu meclis kararının iptali istemiyle açılan davanın, Doğayı ve Çevreyi Koruma Derneği Başkanlığı ve Bursa Barosu Başkanlığı tarafından Mahkememizin 2011/1442 esasında açılan dava olduğu, bu dava ile de bakılan davanın taraflarının ve aşamalarının farklı olduğu anlaşıldığından davalı idare ve müdahilin birleştirme istemi yerinde görülmeyerek esasa geçildi.

Ayrıca, müdahil vekili tarafından verilen 25.4.2012 tarihli savunma dilekçesinde duruşma istenmiş ise de müdahil katıldığı tarafla birlikte hareket edeceğinden ve katıldığı taraf olan davalı idare tarafından davanın duruşmalı olarak görülmesi yolunda bir istek vaki olmadığından müdahil vekilinin bu yoldaki talebi de yerinde görülmemiştir.

Dava, Karacabey İlçesi, Orhaniye, Taşpınar ve İkizce Köylerinde küçük ölçekli KOBİ yapısındaki esnaf ve sanatkarlara yönelik olarak sanayi sitesi yapılması amacıyla yapılan ve İl Genel Meclisi'nin 08.07.2011 tarih ve 2011-348 sayılı kararıyla onaylanan 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı değişikliği'nin iptali istemiyle açılmıştır.

İmar planı, insan, toplum, çevre ilişkilerinde kişi ve aile mutluluğu ile toplum hayatını yakından etkileyen, fiziksel çevreyi sağlıklı bir yapıya kavuşturmak, yatırımların yer seçimlerini ve gelişme eğilimlerini yönlendirmek ve toprağın koruma, kullanma dengesini en rasyonel biçimde belirlemek amacıyla hazırlanır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 6. maddesinde; planlar, kapsadıkları alan ve amaçları açısından bölge planları ve imar planları olarak iki ana kategoriye ayrılmış, imar planları da uygulamaya esas olan uygulama imar planları ve bu planın hazırlanmasındaki temel hedefleri, ilkeleri ve arazi kullanım kararlarını belirleyen nazım imar planları olarak sınıflandırılmış, 8.maddesinde ise; planların tanımlanmasına yer verilmek planlar bölge planı, çevre düzeni planı, nazım imar planı ve uygulama imar planı olarak kademelendirilmiş ve alt ölçekli planların üst ölçekli planlarda belirlenen planlama ana ilkelerine, stratejilerine ve kararlarına uyumlu olması zorunluluğu getirilmiştir.

Öte yandan, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6. maddesinde; İl çevre düzeni planının valinin koordinasyonunda, büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, diğer illerde il belediyesi ve il özel idaresi ile birlikte yapılacağı, İl çevre düzeni planının belediye meclisi ile il genel meclisi tarafından onaylanacağı, Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyelerinde il çevre düzeni planının ilgili Büyükşehir Belediyeleri tarafından yapılacağı veya yaptırılacağı ve doğrudan Belediye Meclisi tarafından onaylanacağı, 70. maddesinde; bu Kanun'la il özel idaresinin sınırlı ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle 3194 sayılı İmar Kanunu arasında aykırılık bulunması durumunda, bu Kanun hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

T.C.

BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/1687

KARAR NO : 2013/337

Olayda, bakılan dava ile Mahkememizin 2011/1442 sayılı esasında açılan davanın konusunun aynı olduğu ve Mahkememizin 2011/1442 sayılı esasında açılan davada Mahkememizin 18.01.2012 tarihli ara kararı doğrultusunda dava konusu 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Çevre Düzeni Planında yapılan değişikliğin; şehircilik ilkelerine, planlama tekniklerine, belde ihtiyaçlarına ve kamu yararına uygun olup olmadığının saptanması amacıyla dava konusu alanda keşif ve bilirkişi incelemesi yaptırıldığı, düzenlenen bilirkişi raporunda özetle; dava konusu alanın, Bursa'nın Karacabey İlçesine bağlı İkizce, Orhaniye, Taşpınar mevkileri içinde yer aldığı, söz konusu alanın 223 ha büyüklüğünde olduğu ve Bursa-İzmir karayoluna yaklaşık 6 km. uzaklıkta, Uluabat Gölü'nün 6-8 km. kuzeyinde kaldığı, Bursa'ya 35 km. mesafede olduğu, alanın 6-8 km güneyinde, 17/05/1994 tarih ve 21937 sayılı Resmi Gazete de yayımlanarak yürürlüğe giren "Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi" (RAMSAR Sözleşmesi) kapsamında koruma altında bulunan Uluabat Gölünün yer aldığı, ancak, kurulacak sanayi sitesinin Uluabat Gölünün Mutlak Koruma Bölgesi, Ekolojik Etkilenme Bölgesi dışında ve Ramsar Tampon Koruma Bölgesine teğet olduğu, dava konusu alanın, III. ve IV. sınıf kuru tarım arazileri kapsamında kaldığı, bu sınıf arazilerin gerekli şartlar yerine getirilmek kaydıyla tarım dışında kullanılacak araziler olarak nitelendirilebildiği, dava konusu sanayi sitesinde iki sektörle sınırlama getirilmiş olsa da bu iki sektörün doğrudan birbirini tamamlayıcı üretim yapan bir yapı arz ettiğinin söylenemeyeceği, ayrıca dava konusu sanayi bölgesi oluşum sürecinde ihtisas küçük ve orta ölçekli sanayi bölgesi olarak planlanmadığı, birbirinden farklı üretim süreçleri ve atık yönetim modelleri içeren iki alt sektör olan metal ve ahşap sanayi alt sektörleri bu tür küçük ve orta ölçekli sanayi sitelerinde daha çok ana sektörlerin ihtiyaç duyduğu yan sanayi ihtiyacını karşılamak amacıyla yapıldığı, ayrıca dava konusu küçük ve orta ölçekli sanayi sitesinin bir ihtisas sanayi özelliği taşımadığı için proje tanıtım dosyasında belirtilen bu iki sektörün dışında işletme açmak isteyen sektörleri önleyecek yapı oluşturulamayacağı, ülkemizde, dava konusu olan küçük ve orta ölçekli sanayi sitesine benzer pek çok bölgenin belirli sektörler tanımlanarak kurulmasına rağmen ilerleyen zamanlarda farklı ve kirletici sektörleri de bünyesinde barındıran bir yapıya dönüştüğü, sanayi sitesinin içme suyu temin ve arıtma sisteminin de proje tanıtım dosyasında bulunmayışının bir eksiklik olarak göze çarptığı, ayrıca genel olarak, projeden kaynaklanan olası çevresel etkilere karşı alınacak tedbirler kısmında bu tür bir sanayi sitesinin proje tanıtım dosyasında yer almasında bulunması gereken çevresel önlemlerle ilgili uygulama planı ve acil durum planlarını içermediği, Plan Açıklama Raporunda plan notlarına olası çevresel etkiler ve alınacak önlemlerle ilgili olarak yalnızca " Arıtma tesisi kurulması zorunlu olup, atıksular arıtıldıktan sonra Nilüfer Deresi'ne verilecek şekilde gölet su toplama havzası dışına çıkarılacaktır. " denildiği, bu ifade ile sitenin yaratacağı çevresel etkilerin; sadece evsel nitelikte olacağı ileri sürülen atıksuların arıtılmasına indirgenmediği, bu büyüklükteki bir yatırım için tatmin edici bir çevre yönetim sistematğine yönelik ifadelerin plan açıklama notlarında belirtilmediği, ayrıca dosyada, oluşturulacak sanayi sitesinin kendi özellikleri dikkate alınarak oluşturulması gerekli Sağlık Koruma Bandı için gerekli mesafenin belirlenmesine yönelik altyapıyı oluşturacak belge ve bilgiye de rastlanılmadığı, proje tanıtım dosyasında bulunması gereken ve kritik değer taşıyan "projenin ve yerin alternatifleri" ile ilgili bir bilgi veya belgenin bulunmadığı, Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Raporunda, 1.1. Korumaya İlişkin İlkeler başlığı altında; Bireysel üretimde önemli paya sahip Yenişehir, İnegöl, M. Kemal Paşa, Karacabey ve Bursa Ovalarının korunması planlama ilkesi olarak benimsendiği, söz konusu proje alanının Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında "Diğer Tarım Alanları" lejantında kaldığı, Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Raporunda korunacak alanlardan diğer tarım alanlarında "sanayi alanları"nın

T.C.
BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/1687

KARAR NO : 2013/337

yapılamayacağını öngörüldüğünü, dava konusu Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin 11.11.2008 tarihinde Resmi Gazete'nin 27051 nolu sayısında yayımlanan Çevre Düzeni Planlarına Dair Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilmiş olan esaslardan Sürdürülebilir Kalkınma yaklaşımının gözetilmesi, birbirine bitişik planlama alanlarında ekosistem bütünlüğünün ve arazi kullanım kararlarının sürekliliğinin sağlanması, doğal, tarihi ve kültürel çevre değerlerinin korunması, ekolojik dengeyi bozucu plan kararlarının getirilmemesi, ekonomik kararlar ile mekânsal kullanım kararlarının çevresel kaynakların sürdürülebilirliğini sağlayacak şekilde düzenlenmesi gibi konuları ihmal ettiği, tarımsal üretim amaçlı olarak kullanılacak alanların yapılaşmaya açılmasında üstün kamu yararının bulunmadığı, belirtilmiş, sonuç olarak bilirkişi heyetince, dava konusu 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Çevre Düzeni Planında değişiklik yapılmasına ilişkin 8.7.2011 tarih ve 2011/348 sayılı İl Genel Meclisi kararının; şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına uygun olmadığı belirtilmiştir.

Anılan bilirkişi raporu taraflara tebliğ edilmiş olup süresi içerisinde davalı idare vekili ve davalı idare yanında davaya müdahil olan Kotiyak S.S. 75.Yıl Kobi Sanayici Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi vekili tarafından yapılan itirazlar yerinde görülmemiş olup teknik yönden yeterli ve kapsamlı bir incelemeye dayalı olduğu anlaşılan söz konusu rapor Mahkememizce verilecek hükme esas alınabilecek nitelikte bulunmuştur.

Bu durumda, Karacabey İlçesi, Orhaniye, Taşpınar ve İkizce Köylerinde küçük ölçekli KOBİ yapısındaki esnaf ve sanatkarlara yönelik olarak sanayi sitesi yapılması amacıyla yapılan 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı değişikliği'nin; şehircilik ilkelerine, planlama tekniklerine, kamu yararına uygun olmadığı bilirkişi raporuyla sabit olduğundan dava konusu 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı değişikliğinde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Öte yandan, davacılar tarafından dava konusu plan değişikliğinin, yetkisiz makam tarafından yapıldığı, yetkili makamın Bakanlık olduğu ileri sürülmüş ise de dava konusu 1/100.000 ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı'nın, il bazında bir plan olduğu ve İl Çevre Düzeni Planı olduğu ve bu planı yapma, değiştirme görev ve yetkisinin ise yukarıda anılan 5302 sayılı Kanun'un 6. maddesi uyarınca İl Özel İdaresi'ne (İl Genel Meclisi) ait olduğu anlaşıldığından bu iddiaya itibar edilmemiştir.

Ayrıca, davalı idare tarafından plan değişikliğinin, Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne gönderildiği ve onay sürecinin devam ettiği ileri sürülmüş ise de dava konusu alanın, Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırları dışında kaldığından yukarıda anılan 5302 sayılı Kanunu'na göre Büyükşehir Belediyesinin katılımına gerek bulunmadığı anlaşıldığından bu iddia da varılan sonucu değiştirmemektedir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 133,60.-TL yargılama giderleri ile 660,00.-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacılar verilmesine, 109,45.-TL müdahil giderlerinin müdahil üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretin kararın kesinleşmesinden sonra taraflara ve müdahile iadesine, davalı idareden yersiz alınan 66,10.-TL harcın kararın kesinleşmesinden sonra davalı idareye iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'da temyiz yolu açık olmak üzere 22.4.2013 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan
ERHAN ÇAKAN
33622

Üye
HASAN HÜSEYİN
YEŞİLDERE
97734
(X)

Üye
YILDIRIM TURAN
103789

T.C.
BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/1687

KARAR NO : 2013/337

YARGILAMA GİDERLERİ (Davacı) :

Başvurma ve Karar Harcı	: 36,80 TL
Vekalet Harcı	: 2,90 TL
YD Harcı	: 30,30 TL
Dosya Bedeli	: 0,60 TL
<u>Posta Gideri</u>	<u>: 63,00 TL</u>
TOPLAM	: 133,60 TL

YARGILAMA GİDERLERİ (Müdabil) :

Başvuru Harcı	: 21,15 TL
Vekalet Harcı	: 3,30 TL
<u>Posta Gideri</u>	<u>: 85,00 TL</u>
TOPLAM	: 109,45 TL

KARSI OY:

Dava, Bursa İl Genel Meclisi'nin 08.07.2011 tarih ve 2011-348 sayılı kararıyla onaylanan ve Karacabey İlçesi, Orhaniye, Taşpınar ve İkizce Köylerinde küçük ölçekli KOBİ yapısındaki esnaf ve sanatkarlara yönelik olarak sanayi sitesi yapılması amacıyla yapılan 1/100.000 Ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı Değişikliği'nin iptali istemiyle açılmıştır.

Olayda, Mahkememizin 2011/1442 sayılı esasında aynı konuda açılan davada 18.01.2012 tarihli ara kararı doğrultusunda dava konusu 1/100.000 Ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı Değişikliği'nin; şehircilik ilkelerine, planlama tekniklerine, belde ihtiyaçlarına ve kamu yararına uygun olup olmadığının saptanması amacıyla 03.7.2012 tarihinde mahallinde Şehir Plancısı Prof.Dr. Lale Berköz, Prof. Dr. Ali Osman Demir ve Öğr. Gör.Dr. N. Kamil Salihoglu'dan oluşan bilirkişi heyeti ile birlikte yapılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucunda düzenlenen raporda özetle; dava konusu alanın, Bursa'nın Karacabey İlçesine bağlı İkizce, Orhaniye, Taşpınar Mevkiileri içinde yer aldığı, söz konusu alanın, 223 ha büyüklüğünde olduğu ve Bursa-Izmir Karayolu'na yaklaşık 6 km. uzaklıkta, Uluabat Gölü'nün 6-8 km. kuzeyinde kaldığı, Bursa'ya 35 km. mesafede olduğu, alanın 6-8 km güneyinde, 17.05.1994 tarih ve 21937 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi" (RAMSAR Sözleşmesi) kapsamında koruma altında bulunan Uluabat Gölü'nün yer aldığı, ancak, kurulacak sanayi sitesinin Uluabat Gölü'nün Mutlak Koruma Bölgesi, Ekolojik Etkilenme Bölgesi dışında ve Ramsar Tampon Koruma Bölgesine teğet olduğu, dava konusu alanın, III. ve IV. sınıf kuru tarım arazileri kapsamında kaldığı, bu sınıf arazilerin gerekli şartlar yerine getirilmek kaydıyla tarım dışında kullanılacak araziler olarak nitelendirilebildiği, dava konusu sanayi sitesinde iki sektörle sınırlama getirilmiş olsa da bu iki sektörün doğrudan birbirini tamamlayıcı üretim yapan bir yapı arz ettiğinin söylenemeyeceği, ayrıca, dava konusu sanayi bölgesinin oluşum sürecinde ihtisas küçük ve orta ölçekli sanayi bölgesi olarak planlanmadığı, birbirinden farklı üretim süreçleri ve atık yönetim modelleri içeren iki alt sektör olan metal ve ahşap sanayi alt sektörleri bu tür küçük ve orta ölçekli sanayi sitelerinde daha çok ana sektörlerin ihtiyaç duyduğu yan sanayi ihtiyacını karşılamak amacıyla yapılandığı, ayrıca, dava konusu küçük ve orta ölçekli sanayi sitesinin bir ihtisas sanayi özelliği taşımadığı için proje tanıtım dosyasında belirtilen bu iki sektörün dışında işletme açmak isteyen sektörleri önleyecek yapı oluşturulamayacağı, ülkemizde, dava konusu olan küçük ve orta ölçekli sanayi sitesine benzer pek çok bölgenin belirli sektörler tanımlanarak kurulmasına rağmen ilerleyen zamanlarda farklı ve kirletic

T.C.
BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/1687

KARAR NO : 2013/337

sektörleri de bünyesinde barındıran bir yapıya dönüştüğü, sanayi sitesinin içme suyu temin ve arıtma sisteminin de proje tanıtım dosyasında bulunmayışının bir eksiklik olarak göze çarptığı, ayrıca, genel olarak, projeden kaynaklanan olası çevresel etkilere karşı alınacak tedbirler kısmında bu tür bir sanayi sitesinin proje tanıtım dosyasında yer almasında bulunması gereken çevresel önlemlerle ilgili uygulama planı ve acil durum planlarını içermediği, Plan Açıklama Raporu'nda; plan notlarına olası çevresel etkiler ve alınacak önlemlerle ilgili olarak yalnızca " Arıtma tesisi kurulması zorunlu olup, atıksular arıtıldıktan sonra Nilüfer Deresi'ne verilecek şekilde gölet su toplama havzası dışına çıkarılacaktır. " ibaresine yer verildiği, bu ifade ile sitenin yaratacağı çevresel etkilerin; sadece evsel nitelikte olacağı ileri sürülen atıksuların arıtılmasına indirgenmediği, bu büyüklükteki bir yatırım için tatmin edici bir çevre yönetim sistematığına yönelik ifadelerin plan açıklama notlarında belirtilmediği, ayrıca, dosyada, oluşturulacak sanayi sitesinin kendi özellikleri dikkate alınarak oluşturulması gerekli Sağlık Koruma Bandı için gerekli mesafenin belirlenmesine yönelik altyapıyı oluşturacak belge ve bilgiye de rastlanılmadığı, proje tanıtım dosyasında bulunması gereken ve kritik değer taşıyan "projenin ve yerin alternatifleri" ile ilgili bir bilgi veya belgenin bulunmadığı, Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Raporu'nda 1.1. Korumaya İlişkin İlkeler başlığı altında; Bitkisel üretimde önemli paya sahip Yenişehir, Inegöl, M. Kemal Paşa, Karacabey ve Bursa Ovalarının korunmasının planlama ilkesi olarak benimsendiği, söz konusu proje alanının Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında "Diğer Tarım Alanları" lejantında kaldığı, Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Raporunda korunacak alanlardan diğer tarım alanlarında "sanayi alanları"nın yapılamayacağı öngörüldüğü, dava konusu Bursa 2020 yılı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliğinin 11.11.2008 tarihinde Resmi Gazete'nin 27051 nolu sayısında yayımlanan Çevre Düzeni Planlarına Dair Yönetmeliğin 8. maddesinde belirtilmiş olan esaslardan sürdürülebilir kalkınma yaklaşımının gözetilmesi, birbirine bitişik planlama alanlarında ekosistem bütünlüğünün ve arazi kullanım kararlarının sürekliliğinin sağlanması, doğal, tarihi ve kültürel çevre değerlerinin korunması, ekolojik dengeyi bozucu plan kararlarının getirilmemesi, ekonomik kararlar ile mekânsal kullanım kararlarının çevresel kaynakların sürdürülebilirliğini sağlayacak şekilde düzenlenmesi gibi konuları ihmal ettiği, tarımsal üretim amaçlı olarak kullanılacak alanların yapılaşmaya açılmasında üstün kamu yararının bulunmadığı, sonuç olarak, dava konusu 1/100.000 Ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı Değişikliği'nin; şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına uygun olmadığı belirtilmiş ise de dava dosyası ile Mahkememizin E:2011/1442 sayılı dosyasının eki bilgi ve belgelerin incelenmesinden; dava konusu alanda kurulacak sanayi sitesinin Uluabat Gölü'nün Mutlak Koruma Bölgesi, Ekolojik Etkilenme Bölgesi ve Ramsar Tampon Koruma Bölgesi dışında olduğu, alanın yer seçiminde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerinin alındığı, kurulması düşünülen sanayi sitesinde oluşacak atıkların, arıtıldıktan sonra Nilüfer Deresi'ne verilecek şekilde gölet su toplama havzası dışına çıkarılacağına açıkça Plan notlarında belirtildiği ve 16.12.2012 tarihinde Çevre ve Şehircili Bakanlığı'na verilen taahhütnamede de çevre mevzuatının getirdiği tüm yükümlülüklerin yerine getirileceği, sanayi sitesi faaliyete geçmeden arıtma tesisinin kurulacağı, arıtma tesisinin düzenli çalışabilmesi için arıtma tesisine ait bir elektrik sayacı ve debimetrenin proje içerisinde alınacağı, Uluabat Tampon Bölge içerisinde proje alanının yer almayacağı taahhüt edildiği, ayrıca, dava konusu alanın, III. ve IV. sınıf kuru tarım arazileri kapsamında kaldığı, bu sınıf arazilerin gerekli şartlar yerine getirilmek kaydıyla tarım dışında kullanılacak araziler olarak nitelendirilebildiği, dolayısıyla, toprak sınıfının uygun olduğu, su akar kotlarının Uluabat Havzası yerine Nilüfer Havzası yönünde yer aldığı, faaliyetin iki alt sektörle sınırlandırıldığı, daha önce aynı bölgede planlanan iki organize sanayi bölgesi alanına sınır olduğu, kurulacak sanayi sitesi için alternatif alan bulunmadığı anlaşıldığından bu haliyle, söz konusu bilirkişi raporunun genel ve soyut değerlendirmeler içerdiği, plan

T.C.
BURSA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2011/1687

KARAR NO : 2013/337

değişikliğinin sürdürülebilir kalkınma yaklaşımına, şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına aykırı olduğu belirtilmesine karşın bu aykırılıkların açık ve somut bir biçimde ortaya konulmadığı, dava konusu alanın, III. ve IV. sınıf kuru tarım arazileri kapsamında kaldığı, bu sınıf arazilerin gerekli şartlar yerine getirilmek kaydıyla tarım dışında kullanılacak araziler olarak nitelendirilebileceği, yer seçimi bakımında dava konusu alanın belirlenmesinin avantajlı olduğu belirtilmesine karşın tarımsal üretim amaçlı olarak kullanılacak alanların yapılaşmaya açılmasında üstün kamu yararı bulunmadığı, dava konusu alanın bitkisel üretimde önemli paya sahip alanda kaldığı belirtilerek çelişkili değerlendirmeler yapıldığı, dava konusu alanın bitkisel üretimde önemli paya sahip alanda mı yoksa 1/100.000 Ölçekli Bursa 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı Batı Planlama Bölgesi içinde kaldığının tam olarak açıklanamadığı, ayrıca, ihtimallere göre değerlendirme yapıldığı (ülkemizde, dava konusu olan küçük ve orta ölçekli sanayi sitesine benzer pek çok bölgenin belirli sektörler tanımlanarak kurulmasına rağmen ilerleyen zamanlarda farklı ve kirlenici sektörleri de bünyesinde barındıran bir yapıya dönüştüğü, deri OSB kullanma suyu göleti ve Nilüfer Havzasının kirleneceği...) gibi davanın konusu plan değişikliği olmasına karşın dava konusunu aşacak şekilde (sanayi sitesinin içme suyu temin ve arıtma sisteminin de proje tanıtım dosyasında bulunmayışı, çevre yönetim sistematğine göre ayrıntılı ifadelerin plan raporunda yer almayışı, sağlık koruma bandına yönelik bilgi ve belge istenmesi...) ve başka bir davanın konusunda (Proje, ÇED, yapı ve yapı kullanma izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı, toprak koruma kurulu kararı...gibi) irdelenecek hususlarda değerlendirme yapıldığı ve bu değerlendirmelerin de planın aykırılık sebebi olarak alındığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Mahkememizce hükme esas alınan bilirkişi raporunun, genel ve soyut değerlendirmeler içerdiği ve bu haliyle yetersiz olduğu, dolayısıyla, Mahkememizce verilecek hükme esas alınabilecek nitelikte bulunmadığı anlaşıldığından söz konusu bilirkişi raporu ile ilgili olarak öncelikle bilirkişilerden ek rapor alınması ya da dava konusu plan değişikliği ile ilgili farklı bir bilirkişi heyeti marifetiyle yeniden keşif ve bilirkişi incelemesi yaptırılması gerektiği görüşü ile verilen karara katılmıyorum.

Üye
HASAN HÜSEYİN YEŞİLDERE
97734

